

resume

Natura 2000 område nr. 189 Ertholmene

Områdebeskrivelse

Området er udpeget både som fuglebeskyttelsesområde og habitatområde. Det er desuden fredet og har også status af Ramsarområde. Natura 2000-området ligger cirka 17 km nordøst for Gudhjem på Bornholm og er cirka 12,6 km². Natura 2000 området strækker sig ned til omkring 50 meters vanddybde.

Ertholmene består af klippeøerne, Christiansø, Frederiksø, Græsholmene, Tat og Østerskær. Græsholm er den vigtigste yngleplads for områdets fugle - heriblandt Lomvie og Alk. Græsholmene er ubeboet og bærer kun en sparsom vegetation i modsætning til Christiansø og Frederiksø, der har spredte træer og buske.

Området har meget stejle kyster med dybder ned til 40 meter, få hundrede meter fra kysten. Dele af de omkringliggende stenrev er periodevis tørlagte.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en marin og 5 terrestriske naturtyper samt arterne Lomvie og Alk. Arealmæssigt er den marine naturtype, rev dominerende. De terrestriske naturtyper dækker i sagens natur kun mindre arealer.

De tørre naturtyper er alle karakteriseret ved at være knyttet til det blotlagte grundfjeld, klinter og klipper, strandenge, næringsrige søer og vandhuller i fordybning i grundfjeldet samt indlandsklipper af kalkfattig bjergarter.

Stenrevene ligger på relativ lav vand og ned til ca. 40 meters dybde. Dele af revene er periodevis tørlagte. Der er tæt brunalgevegetation på de lavere vanddybder under 10 meter.

På Græsholmene findes Danmarks eneste bestand af ynglende Lomvie og Alk, som begge indgår i udpegningsgrundlaget. Næst efter Saltholm har øerne desuden landets største koloni af Sølvmåge og Edderfugl.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringssalttilførsel fra land og miljøfarlige stoffer kan være en trussel mod marine planter og dyr og dermed også for fødegrundlaget i området.

Fiskeri med bundslæbende redskaber, hvorved der sker en fysisk ødelæggelse af naturtypen rev, dels ved fjernelse af bundflora og bundlevende dyr, og dels ved fjernelse af hårbund, sten og skaller, er en trussel mod områdets marine naturtype. Omfanget af det aktuelle fiskeri kendes ikke.

Opankring og færdsel kan også være en trussel mod Lomvie og Alk i yngleperioden, men fredningen omfatter færdselsforbud på alle klippeøerne bortset fra de to beboede øer Christiansø og Frederiksø.

Målsætning og indsats

Havet omkring Ertholmene sikres god vandkvalitet samt artsrigt plante- og dyreliv med forekomst af de for naturtyperne i området karakteristiske arter. Revene prioriteres højt, og der sikres genoprettelse af gunstig bevaringsstatus for naturtypen. Området sikres som et godt levested for de nationalt vigtige forekomster af ynglende alk og lomvie. De ynglende fugle sikres en fortsat gunstig bevaringsstatus. Områdets landnaturtyper som strandenge, kystklipper, indlandsklipper og vandhuller sikres en god naturtilstand. Den økologiske integritet sikres i form af bl.a. en ringe tilførsel af næringsstoffer og miljøskadelige stoffer samt mod fysisk ødelæggelse. Landnaturtypernes økologiske integritet sikres, så hele Ertholmenes rige plante- og dyreliv fortsat kan opretholdes bl.a. i de mange små delområder med deres meget varierede levevilkår.

Alk og lomvie sikres så store og gode levesteder, så de to arter kan opretholde ynglebestande på henholdsvis mindst 200 par af alke og mindst 1.600 par af lomvier.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af uforstyrrede levesteder for ynglefuglene. Adgangsforbuddet på Græsholmen og de øvrige ubeboede øer opretholdes. Færdslen på og omkring de beboede øer skal sikre, at fuglene har uforstyrrede forhold i yngleperioden.

For rev skal det sikres, at der ikke sker ødelæggelse den marine naturtype.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Sikring af arealer Dvs. sikring af naturarealer der ikke pt. er omfattet af den generelle beskyttelseslovgivning (f.eks. stenrev og boblerev)	X		X	
Reducere forstyrrelser efter vurdering af konkretet arters sårbarhed		X	X	
Forbedring/sikring af levesteder f.eks. ved større fouragerings- eller yngleområde			X	